

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Matematiikan ja tilastotieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Tiirikainen, Kati			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat : monimuuttujamenetelmät väestöryhmien välisten erojen selvittämisessä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Tilastotiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-03-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 92 s., 3 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Suomessa sattuu vuosittain yli miljoona tapaturmaa, joista suurin osa on koti- ja vapaa-ajan tapaturmia: liikunta-, koti- tai muita vapaa-ajan tapaturmia. On syytä olettaa, että nämä tapaturmat eivät jakaudu tasaisesti eri väestöryhmien kesken, vaan joillekin ryhmille koti- ja vapaa-ajan tapaturmia sattuu poikkeuksellisen paljon ja joillekin poikkeuksellisen vähän. Terveiden tasa-arvon periaatteen sekä tapaturmien ehkäisytyön kohdentamisen vuoksi on tärkeää tietää, mitä nämä väestöryhmät ovat.</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan koti- ja vapaa-ajan tapaturmien jakautumista eri väestöryhmien kesken monimuuttujamenetelmien avulla. Tarkoituksena on löytää 15–64-vuotiaiden suomalaisten keskuudesta ryhmiä, joille liikunta-, koti- ja muita vapaa-ajan tapaturmia sattuu keskimääräistä enemmän tai vähemmän.</p> <p>Käytettäviä menetelmiä ovat moniulotteinen korrespondenssianalyysi, faktorianalyysi ja logistinen regressioanalyysi. Työssä paneudutaan myös menetelmien teoreettiseen taustaan. Tutkimusaineistona on vuoden 2003 uhritutkimuksen eli Suomalaisten turvallisuus -tutkimuksen aineisto, josta käyttöön on rajattu noin 6 600 haastatellun henkilön vastaukset. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmia käsitellään erikseen liikunta-, koti- ja muina vapaa-ajan tapaturmina.</p> <p>Selviä eroja väestöryhmien välillä havaitaan etenkin liikuntatapaturmaan joutumisen osalta. Liikuntatapaturmia sattuu eniten miehille ja nuorille ikäryhmille. Kotitapaturmien ja muiden vapaa-ajan tapaturmien osalta väestöryhmien väliset erot eivät ole yhtä selkeitä, mutta niitä on havaittavissa. Useat esiin nousevat erot liittyvät henkilöiden asuinalueeseen: kaupunkimaisilla alueilla ja eteläisessä Suomessa asuvat sekä asuinalueensa turvattomana kokevat ovat väestöryhmiä, joille koti- ja vapaa-ajan tapaturmia sattuu erityisen paljon.</p> <p>Tärkeimpiä lähteitä työssä ovat seuraavat:</p> <p>Gower, J.C. – Hand, D.J. 1996: Biplots. Chapman & Hall, Lontoo.</p> <p>Tarkkonen, L. – Vehkalahti, K. 2005: Measurement errors in multivariate measurement scales. Journal of Multivariate Analysis, 96(1): 172–189.</p> <p>Agresti, Alan 2002: Categorical Data Analysis. John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey.</p> <p>Heiskanen, Markku – Aromaa, Kauko – Niemi, Hannu – Sirén, Reino 2000: Tapaturmat, väkivalta ja rikollisuuden pelko. Väestöhaastattelujen tuloksia vuosilta 1980–1997. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 171, Oikeus 2000:1. Tilastokeskus, Helsinki.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>tapaturmat</p> <p>väestöryhmät</p> <p>uhritutkimus</p> <p>moniulotteinen korrespondenssianalyysi</p> <p>faktorianalyysi</p> <p>regressioanalyysi</p> <p>logistinen regressioanalyysi</p> <p>mittausmallit</p> <p>mallit - logistinen regressiomalli</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			